

DIENOS ŽINIOS

Nr. 131 (150) II metai

Glasenbachas, 1946 rugsėjo 30

IS TAIKOS KONFERENCIJOS.

Paryžius. - Šeštadienį politinėje Italijos komisijoje 12 balsu prieš 5 buvo priimtas prašymas pasiūlytas ir didžiąja keturiu priimtas Italijos-jugoslavų sienos projektas.

Po balsavimo jugoslavų delegatas Kordelį perskaitė savo vyriausybės pareiškimą, kuris Belgrade radijais skaitomas istatė, jog Jugoslavija neįsirašys taikos sutarties projekto net nepripažins jo, nors komisija ir lub leista. Be to, jugoslavų vyriausybė atsisakys atitraukti savo dalinius iš Istrijos srities, kuri bus priskirta laisvajam Trieste miestui.

Marselas Tito išdėdė Belgrade pareiškė, kad jugoslavų vyriausybė niekuomet nepamirš, kad jos didžiausias reikš laikui bėgant vel prisijungti Venecijos Julijos sritį prie Jugoslavijos.

Prieš šį jugoslavų žingni amerikiečių tatev. ineto pasiūlymą, pagal kurį i Italijos sutartį turi būti įrašytas dar vienas punktas, pagal kurį tik ta valstybė gali reikėti pretenzijas i reparačijas, kuri sutika su visais sutarties punktais.

Pasiūlymą buvo 11 balsu, prieš 8 - taigi paprasta dauguma - priimtas, nors sovietai ir toje griežtauoje opozicijon.

Devynių valandų rezultatai.

Londono radijas pranešė, kad po keturių didžiųjų pareiškimų, konferencija rodo didelę pažangą konferencijos darbo technikos ir greitumo srityje. Tačiau i kitoj pusėj. nematoma pažangos taikos uždavymu išpildymo. Savo vakarikičiėje kalboje per radiją Marselas srutė priekio konferencijai pasaulėžiūros ir sutatymo fazizijos trukum. Aiški tiesa, kad konferencija negalėjo išspręsti nei vienos problemos, kuri buvo didžiųjų keturių neispresta. Vilius, kad po Stalino pareiškimo pradžioj tatev. sr. prives prie pdeitio ir konferencijos interims atidugimo, vel diago.

Vokietijos zona klausimas.

Wiesbaden. - Po dviejų dienu posėdžiavimo trijų amerikiečių kražų zonoje esančių kraštų ministerių pirmininku buvo sutarta pasistoti pradžioj amerikiečių ir britų vyriasybems, kad jos varžytų okiečių zoną, nacivienijim, ne vien tik dėl ūkiškų priežasčių, bet ir dėl politinio vystinimsi išpildetojim.

IR VIL SASIAURIU KLAUSIMAS.

Londonas. - Rugsejo 24 diena Sovietu Sąjunga patikė nauja nota, Turkijai dėl sąsaurių valdymo. Jo turinys buvo šiek tiek pakeičtas per Maskvos radiją. Notoje iš naujo primenama, kad Sovietu Sąjunga išnagrinėja priėjusių valdymo galimybių priimtą visos vadybos, prieinamos prie Juodosios jūros. Toliau nurodoma, kad Turkijai karo metu buvo pritaikyti likę Montreux nutarimai, tačiau kiti kurie valdymo ir it laivai galėjo būti kiti sąsaurių ir tuo būdu keičia Sovietu Sąjungai.

Sovietu Sąjunga šiek tiek priėmė Turkijos patikimą su pirmąsiais trim Sovietu Sąjungos patikimais punktais, tačiau buvo nustebusi dėl kitų dviejų punktų, t.y. turtin.

Sovietu patikimams - toliau nurodoma - jokia būdu nereikšima Turkijos suvereniteto pažeidimas, o kaip tik priešingai pritaikoma didžiausia sąjunga.

Priesinga Londono nuomonė.

Londonas. - Po Stalino pasikalbėjimo su spaudos atstovais, kuriame Sovietu Sąjungos sekretorius pabrėžė savo norus bendradarbiauti taikos atstatyme, pirmaisiais žingsniais pasirodė Sovietu Sąjungos reikalavimas tam tikrą toną ją priimti prie sąsaurių valdymo. Šis noras buvo pareikštas sovietu notoje rugsejo 24 d. Šis sovietu žingsnis anglų kalbėtojo pastebimas kaip bandymas Montreux susitarimą parzengti. Britų vyriausybė negali pritarti, kad tai yra Potsdamo nutarimų išdava. Potsdamo buvo nutarta, kad didieji trys turi pradėti pasitarimus - bet ne derybas, kaip sovietai savo notoje paraiškia - su Turkijos vyriausybė, kad išaiskintu savo nuomones. Didieji trys neturėjo nuomonės perzengti Montreux nutarimą, ką patvirtina revizijos isteigimo samalyms.

AUSTRIJOS PREMJEERAS APIE DUNOJAUS MUITŲ UNIJĄ.

Viena. - Iš lenkų ministerijos sužinota, kad Austrijos premjeras Figl iš lenkų žinių centuros užklausa, ar Dunojaus muitų unija Austrijai būtų naudinga, davė tokį atsakymą: "Aškinu, kad muitų unija Austrijai būtų didžiausias reikšmes".

Toliau premjeras pareiškė savo nuomonę, kad Austrijos santykių su užsieniu materialus ūkinis išsivystymas priklauso nuo Dunojaus, žinoma, jei šitiek nuosekliai bus tikinama suprasti sutra, norai ir kuo greičiau bus intensyviau priemonių žodžius pakeisti į veiksmus.

Dunojaus problema ir taikos sutartys.

Paryžius. - Jungtinės Amerikos Valstybės ir didžioji Britanija Dunojaus klausimą laiko svarbiausios tarptautinės reikšmės ir dėl to svarstant taikos sutartis su Vokietija, krasiu būdu pastatė sąlygą, pagal kurią Dunojaus vandeninis plaukiojimo teisė turėjo būti visoms tautoms užgarantuota. Sovietu nuomone, tačiau, atvirkščiai, ypač ta, kad Dunojaus klausimas negali būti kartu su taikos sutarčių projektais su Rumunija, Bulgarija ir Vengrija išspręstas. Dėl to ji prieš anglo sakau nuomone pasipriešino.

Sovietų Sąjunga prieš Dunojaus konferenciją

New Yorkas. - Sovietų Sąjunga pasipriešina amerikiečių pasiūlymui atėinanti rudenį Vienoje susaukti Dunojaus konferenciją, kurioje turėtų būti diskutuojamas Trumano pasiūlymas sutarptautinti svarbiausius Europos vandens kelius. JTO Socialinių reikalų ir ūkio Tarybos sovietų atstovas F. G. M. o. v. amerikiečių atstovų pasiūlymą, pavadino Amerikos ultimatumo rūšimi ir amerikiečių būdą, "kitiems krastams atremti į krūtinę pistoleto". "Tai reikalauja aišku, kisi masi į Dunojaus valstybių reikalų kisi masi!"

Amerikiečių atstovas, aiškindamas savo pasiūlymą apkalta sovietų okupacines istaigas Austrijoje ir Sovietų Sąjungos kriptimi esančias Austrijos kaimynines valstybes, kad šios bandėcios susisiekimui Dunojum uždėti suvaržymus, kad tuo būdu išreikstų savo priešingumą. "Aš n. suprantu" - per iško toliau amerikiečių atstovas - "kodėl mes negalime susirinkti Vienoje aptarti Dunojaus problemas."

Socialinių reikalų ir ūkio Taryba nusprendė posėdį atidėti, nesusitarus dėl Dunojaus konferencijos.

VATIKANAS IR TITO

Vatikanas. - Oficialus Vatikano laikraštis "Osservatore Romano" savo vedamajame laiške Tito parciškima užsienio studentams. "Marsalas savo pareis ima pašikino, kad Bažnyčia Jugo slavijoje niekada nėra persekiojama, kaip kad jai prikišama, ir kad religijos laisvė jokiu atveju nėra slopinama ar mažinama. Arkivyskupai Stopinac tik todėl buvo suimtas, kad jis yra kaltas už vaikus prieš Jugoslavijos valstybę, bet ne todėl, kad jis yra katoliku kunigas."

Si, Tito parciškima stipriai kritikuoja Vatikano oficiozas. Tame laikraštyje rašoma: "Jugoslavijai niekad negalėjo pasakyti kad joje k. yra religine laisvė. Tick katoliku tiek ir kitos Bažnyčios sutinka didžiausius sunkumus savo uždavinių vykdime."

Vatikano organas toliau Tito prikiša kad jo kraste bet koks pasipriešinimas yra tuoj pat užgniaujamas ir dėl to parciškia: "Kiekvienas Tito priešas, kuris teis pat metodais butu pasiektas valdžia, kaip kad Tito debar pasiektas, galētu apkaltinti T. to tais pačiais nusiekltimais, kuriais jis debar kitus kaltina. Mes turime pareikšti, kad šiuo metu Jugoslavijoje viespotauja joga persekiojimas iš žudymas pavieniui ir masiniai tokiau mestu, koku iki šiol dar nebuvo. Aiskiai matomas visuotinis prispaudimas ir kiekvienas kitaip galvojas yra tuoj pat pasalinamas. Šarūn d, kalbos ir spaudos bei organizacijų laisvės yra n. suprantāmso savokos. Jcintik vyriausybė Jugoslavijoje pasik. i tu, Tito turėtų stoti prieš teisimą ir atsakyti už tą patį, kuo jis debar kaltina arkivyskupa, Stopinac."

Maskvos radijas prieš Vatikaną

Londonas. Viename Maskvos radijo pranešime kritikuoja Vatikano laikyseną Italijos atžvilgiu. Visa katoliku abžnyčios machinacija bei jos pagalbinės organizacijos, kaip pav. "Katoliku Akcija" yra sutelktos į mąvra italų steigiamajam seimui sudaryti krikščionių demokratų partijos daugumą. Galutinis jų tikslas yra juodųjų m. Italijoje įjungimas.

NE KARAS - NERVŲ KARAS.

Bevine nuomonė apie Stalino periskimą žurnalistams.

Londonas. - Vi noj kalboje, pasakytoje savo rinkėjams, Bevinas kalbėdamas apie siūlomą pabulimą pabrėžė, tarp kitko pabrėžė: "As esu tos pačios nuomonės kaip ir Stalinas, kad kalba apie būsimąjį karą yra visai be pagrindo. Karo iškilimą as skaitau negalimu."

Toliau Bevinas kalbėjo apie Paryžiaus konferenciją: "As manau, kad mes neprivalome pro taip juodus akinius žiūrėti į Paryžiaus vykstančius pasitarimus. As net tikiu, kad taikos sutartys su satelitu kraštais bus paruoštos dar savaitės pabaigoje ir tada bus susitarta, kad įvyks su Vokietija ir Austrija."

Nervų karo egzistencija yra pastebima - tase Bevinas - ir visu mūsų uždevynys yra ta, kad nuslopinti, onksčiau negu jis galės pridaryti nuostolių. "Kai šis krizis į Paryžių įsistatė, žiūrėsiu su pasitikėjimu. Siūmetiniai sukkunai yra ne tame, kad kas nors nori karo, bet tame, kad visi yra apinti n pasitikėjimo, kuris apnėdino žmoniu signalis ir optamdo žvilgsnius realiam aplinkybių pastėjimui. Mus slėgia didelė atsakomybės našta. Atsancioji karta žiūrės į mus ir be pasigailojimo kritikuos. Pagalvokime apie tai ir derykime visą, karą tina mus prie galutinio tikslo: žmonių vichybe ir dar gili vi nybe!"

TRUMANAS TILI

Londonas. - Londono "Sunday Times" savo rugsėjo 29 dienos numeryje rašo, kad Prizidentui Trumanui buvo patiktai panašūs klausimai, kaip ir Stalinui; tačiau Trumanas atsisekė į juos atsakyti.

Laikinas "allac" nuotykių piloges.

Vašingtonas. - Tvirtėdi ni Paryžiaus Byrnes davė paaiskinimą tokio turinio: "Prizidentas periskimas, kad amerikiečių valdama užsienio politika turi visiška tautos pritarimą, ir n re rėik kelo jos k isti yra labi r minanti. Is tikruju tai yra dvi ju par tiju politike ir, kadangi tik demokratai, tik ir republikonai ja r mia, pasauRis gali būti tikras, kad ji n pasik is, n žiurint koka partija bus vyriausybėje ir liks tokie, kokie prazidentas v d ir vada tolieu."

Gen. EISENHOWERIS Voki tijoje.

Frankfurtas - Amerikiečių gen.rolinio stebos fas g n, Eishniveris, lydimas savo žmonos, n stadi ni nusilaido Eschbornio aerodrome ir nuvyko į Frankfurtą. Cia jis turėjo spaudos konferenciją, kurioje atrp kitko periskė, kad žmonija sieis laikais yra pakenkamai int lio ntiska, kad sutvarkytu savo pri singumus ir be karo. Atm timas atombomb s r ikstu ir k io atm tima. Toliau g nero las pabriz, kad jis ni ko b ndro su politike, n turis ir gandai, kad jis bus paskirtas atstovu į Londoną n turi pagrindo.

PRIEŠ BAIGIAMAJI NIURNBERGO AKTA.

Niurnbergas. - Uzoakaly teismo rūmu Niurnberge stovi keturiu aukštu pastatas, kurio langai susti priiti protomis. Tai yra kalejinas, kuriame 21 kaltinamasis laukia bytojų sprendimo. Taro pastate kaltinamieji yra sutalpinti vienuose, kurios vienos vienodos, plieninės durimis uždarytos. Per maza 1 žali tiek diena tiek nakti jie laukojami. Kambariukai yra 3x4 m didumo turi po vieną lovą, vieną stalą ir kėdę, kurie visi pritvirtinti prie grindų. Aukštai sienoje įrotuotas laigelis ilcidzia dienos sviesa ir ora i kambarelio vidu. Visa yra pavartota, kad tik negabutu g lima isbegti ir is kaltinamųjų vis atimta, su kuo jie galetu išsizudyti.

Kaltinamųjų žmonos ir vaikai sestetadieni paskutini karta galeja aplankyti savo artimuosius ir paskui turejo miestą aplaisti. Bendrai ginimui nuotika yra blokasne, k i kaltinamųjų.

Amerikieciu saugumo organu isakymu Niurnbergo teismo rūmai prieš sprendimo iškelbina paversti i tvirtove. Pirmadienį vienas amerikieciu policijos d linys uzims teismo stogą ir grątimos gatves bus uždarytos bet kokiam susisiekinui.

Kartu su teismo procesu visuose krastuose kil. klau sinas, ar sis teismas yra tikrai tarptautinio teismo pradzia, kuris neleis nei vieni tautai persekioti ju kraste mazuma ir kitų galvojimoiu asmenu. Vienas amerikieciu kaltinimo, personalo atstovas pareiske savo nuomone patikalbejimo su spaudos atstovu, kad del to legalina visu sinta procentu ka nore garantuoti. Niurnbergo teismo eh rta tik tokius veikmus skaito nusikaltimais žmoniu kunui, kurie turi bendra su karu ar karo nusikaltimais. Del to nusikaltimai, padaryti prieš 1939 metus, ivykdyti GESTAPO tik todėl yra sprendziami Niurnbergo teisme, kad jie yra daristi su karui pasirengiu.

Del to - toli pareiske k lbetojas - " vyriausybiu suverenitetas prie ju tautos lieka ir toliau nepakeistas. Varian sybe tol gales terioti savo tauta - kiek tas priklausu nuo Niurnbergo teismo bei tarptautinio teises - ir persekioti, kol tas negres karui."

JURGIS II GRIZTA I ATENUS.

Atena i. - Po penkiu metu gyvenimo istrenime vkar kar Jurgis II grizo i Atenas. Penkiu kilometru ilgumo gatvę nuo past iki karaliskuju rūmų ji sveikino 300.000 žmonių dzinguanti miiia. Gal p k tedroje ivyko m tropolis Dem skis o laiko-mos iskilmingos pabalos. Pabalose dalyvavo vyriausybes, partiju ir uziecio atstovai.

Saugumo priemonę pavartotos griztant karaliui met te pilietinio karo pesali. Karalium kriptini buvo uzerusta mety ti gales bei "kitoki daiktai". Tam tikrose vietose ant gatviu ir stogu niekas be policijos valdiniku legalajo buti. Vietoj kalbės is balkono, karalius nusprendė geriau kalbeti i tauta per radija.

Tarptautinis itempinas Graikijoje zymejo is anti-bulgarisku daina, kurios demonstruojanti miiia dainavo gatvose ir laatykus sovietu bei jugoslavu atstovams i iskilmes bei pabalas kitedroje. Abu pasiuntiniai ateiprase karaliskuosius rūmus kaip priezasti nurodydami liga.

IS ARGENTINOS LIETUVIU GYVENIMO.

/Iš pereinamo numerio/

Pakankamos garantijos pirmoje eileje skaitomos tu, kurie turi savo imones ar ukius. Nors dauguma lietuviu turi laisvus žemėlius ar vidutinio darbininko uždarbis bei sutaupos galėtų būti pakankamos, tačiau tai nesudaro garantijai pagrindo.

Kai kurie, aukštoji mokslo baigę diplomuoti lietuviai klausia, ar jie galėtų gauti savo specialybės darbu universitete, ir istaigose ir panasiai. Nors vilties, kad tokie žmonės iš anksto galėtų būti garantuoti ir pateikti. Daugelis pačiu argentinieciu ir naturalizuota sios šalies pilieciu tokiu darbu ir vieta, kurioje galėtų būti užimti. Ypač tai yra dažnas reiskinis humanitarinių mokslų srityse. Medikams, agronomams ir inžinieriams sąlygos ir galimybės yra palankios. Bet ir juos varginti ar kurti istaigų kviesis. Visiškai reikiama pasirūpinti savo pastatymais: atvykti, pramokti kalbos, aktyviai apsižiūreti kūr ir kaip galima prieiti, tada ir isikurimo galimybes ir pasisekimo ar nesisekimo rizika patikses.

Argentina, kaip ir kitos pietų Amerikos šalys, pirmoje eileje įvertina žemės ūkio darbininkus. Amatinkai, technikai elektromechanikai bei sferai taip pat gaus lengviau darbo. Fabrikų darbininkai statomos jau sukleusios sąlygos (ziurima anksčiau, sveikatos, kartais ir pilietybės). Tokiu reikalavimu mažiau pasima is virose ir tarnu. Jei kas turėtų kapitalo kuriai nors pramonės imonei pradėti, ar ūkiui nusipirkti, ar prekybai istaigti, tai tie galėtų greičiau ir tvirčiau isikurti.

Visa apibendrinant nelus suklysta pasakyti: kam pavyks atvykti į Argentina ar kitur su blaivia mintis, geras norais, tvirta valia ir pasizyziu kovoti ir laukti - neprežus. Tik tuo mažiau perdideliu iluzija - tuo sveikiau. Kukliai pradėjus bet koki darbu, nesibijant nuvargti ir turin išlaikyti, kelias gali būti praskintas į visiskai žmoniska bukle. Duceis ir laisves dia yra daugiau, negu kartais is tolyvaizduojama.

Argentinoje pilietybes isigijimui nustatyta mažiau siai dveji metai. Karo metu sustabdytas pasu isdavimas dar galioja, bet atrodo, nebeilgam. Antra vertus, cia nevisur pilietybes ziurim Valstybineje tarnyboje zinom, kitaip. Bet ne visi ja gauna.

Argentina siuo metu nukreiptos daugelis isbadejusiu tautu akys. Linketima, kad vargingose ir nesaugiose sąlygose atsikure lietuviu gaušiai i sia soscia ir sauleta scli atvykti.

Argentino lietuviai.

Literatūros puslapis, pradėti septyni, tesine dar sio savi vaite, gal apie viduri, toliau. Sekite. Bus Maksim Gorkio "Notanda" tesins.

Dienruti leužia Spaudos Darbuotoju Kolektyvas.

Ats.Redaktorius M.Saltenis.